

Udtrykket kan have relation til selve produktionsprocessen eller til pasningen af denne eller til begge dele.

I tilfælde af, at produktionsprocessen foregår uafbrudt døgnet rundt, og pasningen af processen også finder sted hele døgnet, må dette omfattes af begrebet „døgndrift“, ja endda af det snævrere begreb „kontinuerlig drift“.

Hvis produktionsprocessen — og dermed naturligvis også pasningen — alene afbrydes under det enkelte holds hvilepauser, følger det af den tidligere nævnte definition, at der alligevel må anses for at foreligge døgndrift.

Så meget mere må man da kunne anse det for døgndrift, når det kun er pasningen, der afbrydes under hvilepausen, medens produktionsprocessen fortsættes uafhængig af denne.

Spørgsmålet er imidlertid, hvorledes de tilfælde skal behandles, hvor der sker en afbrydelse af pasningen, men ikke af produktionsprocessen, imellem to hold.

Arbejdsrådet og socialministeriet har tiltrådt det af direktoratet for arbejds- og fabriktilsynet indtagne standpunkt, at der foreligger døgndrift i døgndriftslovens forstand, når der foregår en produktion døgnet rundt, og når der også i de tidsrum, i hvilke egentlig pasning af ovne o. lign. er upåkrævet, af og til må foretages tilsyn. Imidlertid kan det i praksis være forbundet med store vanskeligheder i de konkrete tilfælde at afgøre, om der foreligger noget tilsyn med produktionsprocessen inden for en bestemt periode; hertil kommer, at der også kan tænkes at være kortere afbrydelser i driften, uden at sådanne afbrydelser bør betage driften karakteren i døgndrift.

Døgndriftsloven har således givet anledning til tvivl. For at skabe den fornødne klarhed, er der i stk. 1 foreslået optaget en bestemmelse, der definerer døgndriftsvirksomheder som virksomheder, der er i gang i mere end 20 timer af døgnet. Når produktionsprocessen i en sådan virksomhed foregår helt automatisk i 4 eller flere samlede timer af døgnet uden medvirken af menneskelig arbejdskraft, foreligger der dog ikke døgndrift i lovens forstand.

Det kan ikke betage arbejdet karakteren af døgndrift, at arbejdsgiveren selv en del af døgnet overtager tilsynet med produktionen, når denne dog finder sted i mere end 20 timer.

Til stk. 2. Det fastsættes her i overensstemmelse med den gældende lov, at i virksomheder med døgndrift må ingen arbejder, som deltager i døgndriften, have en

længere bruttoarbejdstid end 8 timer i døgnet. Ved virksomheder må forstås alle under loven faldende bedrifter. Døgndriftsloven kommer til anvendelse på alle de virksomheder, der er inddraget under hele fabriksloven, men bestemmelserne om døgndrift i det foreliggende lovforslag vil som følge af forslaget karakter f. ået videre område.

Ved bruttoarbejdstid forstås den arbejdstid, i hvilken arbejderen udfører arbejde — nettoarbejdstiden plus spise- og hvilepauser — og i øvrigt perioder, hvori han, selv om han ikke udfører arbejde, er forpligtet til at være på virksomheden.

Bruttoarbejdstiden kan — som efter den nugældende lov — ved holdskifte udstrækkes til højst 16 timer i døgnet. Det foreslås, at arbejdstiden i 3 på hinanden følgende uger ikke må overstige 144 timer for den enkelte arbejder. Denne nedsættelse i forhold til det gældende timetal er foreslået ved lovudkastets behandling i arbejdsrådet, Indstillingen er tiltrådt af et flertal af arbejdsrådet, idet kun rådets arbejdsgiverrepræsentanter gik imod.

Angående de i 2. punktum nævnte undtagelser, der allerede findes hjemlede i døgndriftsloven, idet der dog er tilføjet ferieperioder, bemærkes, at hovedreglen må være, at der kun kan tillades en overskridelse af bruttoarbejdstiden på nogle minutter, som nødvendiggøres derved, at det afløste hold afgiver besked til det afløsende hold; i øvrigt må overskridelsen være afhængig af arbejdets karakter. For den enkelte arbejders vedkommende kan det derimod ikke betragtes som overtrædelse af loven, at han venter på den arbejder, som skal afløse ham. Omvendt pålægger loven ikke arbejderen nogen pligt til at afvente afløseren. Hverken *reparationer* eller *fuldførelsen af et bestemt arbejde* vil i almindelighed kunne give ret til at udføre overarbejde for holdet som helhed, idet sådant arbejde formentlig vil kunne udføres af afløsningsholdet, medmindre der normalt ingen afløsning finder sted i vedkommende uge, hvilket er tilfældet med alle sådanne døgndriftsvirksomheder, som ikke har eller opnår søndagsdispensation.

Den i sidste punktum indeholdte undtagelsesbestemmelse er et naturligt supplement til bestemmelserne i § 33.

Til stk. 3. Døgndriftsloven (fabriklovens § 24, stk. 3) giver mulighed for at meddele dispensationer for *sæsonvirksomheder*, i hvilke døgndrift ikke finder anvendelse udover højst 4 måneder i løbet af et kalenderår.

Den omhandlede dispensationsbeføjelse